

Informace ke zkoušce z předmětu Správa obchodní korporace v úpadku

Obsah

Zkušební okruhy:	1
Účely daní (fiskální, nefiskální), rovnost ve zdanění	1
Účely daní	1
Co je daň?	2
Co je státní rozpočet?	2
Fiskální a nefiskální účely daní	3
Výše daní	3
Fiskální situace států západní civilizace, včetně ČR	3
Druhy daní; přehled daňového systému České republiky	3
Prameny daňového práva	3

Zkušební okruhy:

1. Účely daní (fiskální, nefiskální), rovnost ve zdanění
2. Fiskální situace států západní civilizace, včetně ČR
3. Druhy daní; přehled daňového systému České republiky
4. Základní pojmy – předmět daně, základ daně, zdaňovací období, subjekt daně
5. Daň z příjmů – charakteristika
6. Pojem příjmu, skutečného příjmu, zdánlivého příjmu
7. Daňové odpisy – pojem, charakteristika, praktické problémy
8. Náklady (výdaje) na dosažení, udržení nebo zajištění příjmu
9. Spojené osoby a ceny mezi nimi sjednané z hlediska daní z příjmů
10. Pojem „švarcsystému“ a problémy s ním spojené
11. Daňový režim při úmrtí daňového subjektu – daň z příjmů fyzických osob, DPH, ostatní daně (dědická aj.)
12. Daň z přidané hodnoty – charakteristika, základní pojmy – zdanitelné plnění, odpočet, zdaňovací období, osoba povinná k dani, plátce daně; reverse charge
13. Nejčastější podvody na DPH
14. Mezinárodní zdanění – pojem, charakteristika; dohody o zamezení dvojímu zdanění
15. ~~Pojistné na sociální zabezpečení – charakteristika~~
16. Spotřební daně, majetkové daně - základní charakteristika
17. Právo EU a daně – jakých daní se dotýká, jak se projevuje; přímý a nepřímý účinek
18. Pojem zneužití práva, praktické případy
19. Daňové tvrzení, důkazní břemeno v daňovém řízení
20. Daňová kontrola a jiné instituty pro zjišťování a prověřování daňové povinnosti
21. Dokazování v daňovém řízení
22. Opravné a dozorčí prostředky v daňovém řízení
23. Ochrana daňového subjektu ve správním soudnictví – žaloby a opravné prostředky
24. Role judikatury správního, ústavního a evropského soudnictví v daňovém právu

Účely daní (fiskální, nefiskální), rovnost ve zdanění

Účely daní

- Viz část Co je státní rozpočet?

Obecně se pod pojem účel dá použít pojem funkce, tedy jakou má funkci, za jakým účelem se používá. Tyto účely mohou být:

- fiskální a
- nefiskální.

Samotné funkce pak můžeme rozdělit například na¹:

- **FISKÁLNÍ FUNKCE** (fiskální účel)
- Což je primární funkce daní, mají schopnost naplnit veřejný rozpočet.
- **ALOKAČNÍ FUNKCE** (nefiskální účel)
- Prostřednictvím daní se můžou dát prostředky tam, kde si stát myslí, že je to potřeba. Stát může poskytovat zvýhodnění prostřednictvím daňových úlev tzv. nepřímou daňovou úlevu nebo usměrnit preference spotřebitelů, kdy např. u očkování – těm, co si ho platí, může snížit daňovou povinnost.
- **REDISTRIBUČNÍ FUNKCE** (nefiskální účel)
- Daně jsou vhodným nástrojem pro zmírnění rozdílů v důchodech jednotlivých subjektů tím, že se ve větší míře vybírají od bohatších, což umožňuje státu prostřednictvím transferů zvyšovat příjmy chudším. Vychází se ze základu daně -jestliže roste základ daně pomaleji než daň – progresivní daň. Opakem je pak daň regresivní.
- **STABILIZAČNÍ FUNKCE** (nefiskální účel)
- Prostřednictvím této funkce mohou daně přispívat např. ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice. V období konjunktury daně odčerpávají do rozpočtů vyšší díl a zároveň dělají rezervu na horší časy. V období stagnace zase pomáhají ekonomiku nastartovat
- **STIMULAČNÍ FUNKCE** (nefiskální účel)
- Využívá toho, že daně jsou subjekty vnímány zpravidla jako újma a subjekty jsou ochotny udělat hodně proto, aby svou daňovou povinnost omezily. Stát subjektům poskytuje různé formy daňových úspor anebo naopak je vystavuje vyššímu zdanění, aby podpořil ekonomický růst nebo je motivoval ke spotřebě určitých statků- např. snižuje podnikatelské riziko tím, že subjektům umožňuje o ztrátu z podnikání v následujících letech snížit základ daně z příjmů nebo existují tzv. „daňové prázdniny“ – forma snížení daně konkrétní osobě za předpokladu, že splní určité podmínky (objem investic, nové technologie, tvorba pracovních míst, ...).
- **Další funkce:**
- Existují i také negativní stimuly, které mají plátce odradit např. vysoké zdanění alkoholu a cigaret - nefiskální účel.

Co je daň?

- Daň je povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu (povinná, nenávratná, neúčelová, neekvivalentní).
- Jde o platbu neúčelovou (v okamžiku platby poplatník neví, na co ji stát použije) a neekvivalentní (to, kolik poplatník na dani zaplatí, není v přímém vztahu s tím, co od státu dostane).
- Jedná se o příjem do veřejného - státního - rozpočtu.

Co je státní rozpočet?

- Základní funkcí státního rozpočtu je redistribuce národního důchodu (Národní důchod je čistý domácí produkt, měřený důchodovou metodou a po odečtení nepřímých daní z podnikání. (Čistý domácí produkt je hrubý domácí produkt bez odpisů, jež vyjadřují znehodnocení kapitálu.)) související s plněním politických, ekonomických a sociálních úkolů státu.
- Státní rozpočet je centralizovaný peněžní fond, který je vytvářen, rozdělován a používán především s využitím nenávratného a neekvivalentního způsobu rozdělování.
- Státní rozpočet Je schvalován zákonodárnými sbory, a to formou rozpočtového zákona (specifika jsou upravena zákonem 218/2000 Sb. zákon o rozpočtových pravidlech).
- Využití daní (státního rozpočtu):
- financování provozu státu (obrana státu, školství, zdravotnictví, kultura, státní správa, komunikace a infrastruktura apod.)

¹<https://www.profspolecnosti.cz/cs/vedeni-ucetni/funkce-dani/a-1444/>

- transferové platby firmám (dotace)
- transferové platby domácnostem (podpora v nezaměstnanosti, sociální dávky apod.)
- intervence (náklady na vládní zásahy spojené s řízením a regulací jiných subjektů)
- platby na úhradu jistiny i úroků z přijatých úvěrů nebo emitovaných státních dluhopisů

Fiskální a nefiskální účely daní

- Fiskální (veřejný rozpočet) - v podstatě slouží k plnění veřejného rozpočtu.
- Nefiskální - regulace podstaty peněz a peněžního systému². Dále se za ně může jednat o sociální účely, například přerozdělování v rámci sociální stability a solidarity.

Výše daní

Otázky:

1. Efektivnost – vliv na ceny - daně mohou způsobovat velké distorze v cenách a užitku z různých druhů činností
2. Daně – vliv na chování ekonomických subjektů - daně by neměly potlačovat nabídkovou stránku ekonomiky
3. Daňová solidarita – rovnoměrnější rozdělování důchodů než jaké vyplývá z tržních podmínek
4. Působení na makroekonomiku – daně by měly působit pružně a stabilizovat makroekonomiku
5. Právní perfektnost a politická průhlednost – otázka svobody jednotlivce, odkázanost na úřady, nepřehledná pravidla

Fiskální situace států západní civilizace, včetně ČR

Druhy daní; přehled daňového systému České republiky

Prameny daňového práva

- Nařízení vlády,
- rozhodnutí,
- sdělení,
- usnesení,
- ústavní zákony,
- **vyhlášky** - prováděcí,
- **zákon**,
- zákonné opatření senátu.

Pro zkoušku důležité oblasti jsou napsané **tučně**.

Vyhlášky

Není je třeba znát, důležité je vědět, že určité zákony mají prováděcí vyhlášku, která stanovuje, jak se mají provést.

Zákony

- 280/2009 Sb. daňový řád,
- 353/2003 Sb. zákon o spotřebních daních,
- 235/2004 Sb. zákon o dani z přidané hodnoty,
- 523/1992 Sb. zákon o daňovém poradenství a komoře daňových poradců ČR,
- 243/2000 Sb. zákon o rozpočtovém určení daní,
- 586/1992 Sb. zákon o daních z příjmu,
- 338/1992 Sb. zákon o dani z nemovitých věcí,
- 16/1993 Sb. zákon o dani silniční,
- 563/1991 Sb. zákon o účetnictví.

Existuje samozřejmě další řada zákonů, týkajících se určitým způsobem daní, výše jsou však vyjmenovány ty nejzásadnější.

²https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2009/files/prispevky/obecna_cast/Kyncl_Libor_1041.pdf

---